

ಯಶಸ್ಸಿನ ರಹಸ್ಯ

ನಮ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಗೀರಥನ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಸಾಧ್ಯ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ, ಅಪಾರ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿಯೂ ಅವನು ದೇವಗಂಗೆಯನ್ನು ಧರೆಗಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ. 'ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ' ಎಂಬುದು ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ನುಡಿಗಟ್ಟೇ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಭಾಗೀರಥಿಯಂತಹ ಪುಣ್ಯನದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರ ಜೀವನದಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಜಾಹ್ನವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು 'ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ'ದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು: ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾಧನೆ, ಎರಡನೆಯದು ವಿಘ್ನನಿವಾರಣೆ. ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು — ಇದು ಸಾಧನೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಹಲವು ವಿಘ್ನಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವು ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಬಾರದು, ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೇಯಾಂಸಿ ಬಹುವಿಘ್ನಾನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬಹುಶಃ ಸತ್ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗಿಂತಲೂ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನಗಳು ಅಧಿಕ. ಆದರೆ ದುಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಜಾಣ್ಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನು ಕದಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು! ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಇರುವ ವಿಘ್ನಗಳು ಅಲ್ಪವೇ ಎನ್ನಬಹುದು.

ರಹಸ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಯಶಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟು

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿಯೇ ನಾವು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಅಳೆಯಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಯೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾದರೆ ಅವನು ಅಯಶಸ್ವಿಯಲ್ಲ, ಅವನ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲ ಬೇರೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಯೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನಾವು ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು: ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. ಯಶಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೇ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಯಶಸ್ಸು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗದ ಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೊದ ಮೂಲಕ

ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣಸಂಪಾದನೆ ಯೊಂದೇ ಉದ್ಯೋಗದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಲಿ, ಮಾಡುವವನ ದಕ್ಷತೆ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಅದು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿಯೋ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೋ, ಸತ್ ಅಥವಾ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದು ಯಶಸ್ಸಿನ ಅಳತೆಗೋಲಾಗಬೇಕು. ಉದ್ಯೋಗಿಯು ಕೇವಲ ಹಣಸಂಪಾದನೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭವೇ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಯಶಸ್ಸು.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಯಶಸ್ಸು

ಒಬ್ಬನು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದು ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗಬಹುದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರವರೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರಬೇಕು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವಂತೆಯೇ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿಯವರು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದವರು. ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಮನೋಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಅವರು ಬಾಳಿದರು. ಅವರ ಅನುಭವದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ: "ನೀನು ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾನ್ಯತೆಯಿತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ದೂರದಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು, ಏನೂ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಮೆ ಆಗ ದಿರಲೆಂದು. ನಾನೀಗ ರಾಧುವಿನ ಮನೆಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಳಿನಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವಳು ಮತ್ತು ಸುರ ಬಾಲಾ ಹಾವು-ಮುಂಗುಸಿಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಪರ ಸ್ಪರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೂ ಕಾಣಲಾರರು, ನೆರಳೂ ಸೋಂಕು ವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಳಿನಿಯ ಸಲಹೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, 'ನೋಡು ನಳಿನಿ, ನಿನಗೆ ಯಾವುದು ಇಷ್ಟ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಹೇಳು' ಎಂದು. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ: 'ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತೆ, ಅತ್ತೆ? ಅವರು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬಹುದು—ರಾಧುವಂತೂ ಹುಚ್ಚಿ, ಯಾವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ—ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಳಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ಇಷ್ಟೊಂದು ಚೌಕಾಕಿ ಏಕೆ? ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಪಟ್ಟಿ ಉದ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ನಾನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ನಕ್ಕು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಉಡುಗೊರೆ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತು, ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಡು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಜಂಬದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಅವರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಆಗಾಗ ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಭಗವಂತನ ಸಂಸಾರ, ಅವನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ—ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಶಸ್ಸು

ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥನಾದರೆ? ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಶಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಅಂತಃಕರಣವೃತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಿದ್ದು, ಅಸೆಗಳಿಗೆ ದಾಸನಾಗದೆ, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪನಾಗಿದ್ದು, ಆಂತರಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ, ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಬಾಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಶಸ್ಸು. ಈ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಶಸ್ಸು ಬೇರೆ ವೈಫಲ್ಯಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸಫಲನಾಗುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಯಶಸ್ಸಲ್ಲ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಫಲನಾದರೂ ಅದು ಆಂತರಿಕ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಜವಾದ ಯಶಸ್ಸು.

ಯಶಸ್ಸೇ ಜೀವನ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಜೀವನವೆಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ: “ಒಂದು ಜೀವಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ನಿಂತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ವಿಕಾಸವನ್ನೂ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದುವುದೇ ಜೀವನ.” ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ದಿವ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಯಶಸ್ಸು. ಒಂದು ಬೀಜವು ತನ್ನ ಅಂತಸ್ಸತ್ವವನ್ನು ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಅದರ ಯಶಸ್ಸು. ಈ ವಿಕಾಸ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕುಟುಂಬ, ಶಿಕ್ಷಣಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನೇ ಹೋರಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಪ್ತ ದೈವಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದು ಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ಸಿನ ಜೀವನ.

ಆರ್ಥಿಕ ಯಶಸ್ಸು

ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಜೀವನದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಆತಂಕಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯಂತ್ರಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವನ ಅಂತಃಸತ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆತ ಪೂರ್ಣಯಶಸ್ಸಿನ ಜೀವನ ನಡೆಸಲಾರ. ಇ.ಎಫ್. ಸುಮ್ಯಾಕರ್ (Schumacher) ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಆಧುನಿಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಶಾಂತಿಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾದರೂ, ಲೋಭ, ಅಸೂಯೆ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸುಖವನ್ನೂ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿ ಮಾನವನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತವೆ.”

ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ವಿಫಲತೆ

ಕೆಲವರು ವಿಫಲ ಮನೋಭಾವದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. “ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಮನೋಭಾವದಿಂದಲೇ ಅವರು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅದೃಷ್ಟ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇನೋ! ಯಾವುದೋ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದರೆ, ಆತ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಯಶಸ್ಸಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವರ ಸುಪ್ರಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಳಸಂಚು (unconscious conspiracy) ನಡೆಯುತ್ತದೆ—ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು. ವಿನ್‌ಸೆಂಟ್ ಪೀಲ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಜನರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುವುದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ, ಅವರು ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

ವಿಫಲತೆಗೆ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಭಯ, ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಹಿಂಜರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೋಮಾರಿತನ—ಇವು ಯಶಸ್ಸಿಗಿರುವ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳು. ಅನೇಕರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಲು ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. “ಆ ಕೆಲಸ ಬೇಡಪ್ಪ, ತುಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ತಲೆಹೋಗೋ ವ್ಯಾಪಾರ” ಎಂದು ಅನೇಕರು ಭಯಪಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಗೊಣಗುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ, ‘ಬೇಡಪ್ಪ ರಿಸ್ಕು’ ಎಂದು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹಿಂಜರಿದಷ್ಟೂ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಾರಕವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ

ಸೋಮಾರಿತನ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲೆಕ್ಸಿಸ್ ಕ್ಯಾರೆಲ್ ಹೇಳುವ ಮಾತು ತುಂಬ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿದೆ: “ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೋಮಾರಿತನ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ (lethal). ಏನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು, ಅತಿಯಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದು, ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು—ಇವಿಷ್ಟೇ ಸೋಮಾರಿತನವಲ್ಲ. ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯನ್ನು ಮೂರ್ಖ ಮತ್ತು ವ್ಯರ್ಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವುದೂ ಸೋಮಾರಿತನವೇ. ಇಸ್ವೀಟಾಟ, ಸಿನಿಮಾ, ಟಿ.ವಿ., ಅತಿಹರಟೆ, ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದು—ಇವು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹರಟುವುದೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಕ್ವಿಪ್ರಗತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮ, ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಸಂಖ್ಯಾವೃದ್ಧಿ—ಇವುಗಳು ಒಡ್ಡುವ ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.”

ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು

೧. ಪ್ರಾಪ್ತವಾರಿಕ ಜ್ಞಾನ (Practical wisdom): ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ—ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಕರ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಿರುದ್ಧ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ತುಂಬ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಮುಂದೇನಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭವಿಷ್ಯದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಜನರೊಡನೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಅನುಭವ ಜನ್ಯ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮತೋಲ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಥಾಮಸ್ ಆಲ್ವಾ ಎಡಿಸನ್ ಅವರ ಹಿತವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ: “ನೀವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸುವುದಾದರೆ, ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಮ್ಮ ಆಪ್ತಸಖನಾಗಲಿ, ಅನುಭವ ನಿಮ್ಮ ವಿವೇಕಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಾರನಾಗಲಿ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿರಿಯಣ್ಣನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಭರವಸೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಷಕ ಪ್ರತಿಭೆಯಾಗಲಿ.”

೨. ಫಲ: ನಾವು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅನೇಕ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ನೆರವೇರಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಅನೇಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಘ್ನ ಎದುರಾದರೂ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ದೂರುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೂ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. “ಪ್ರತಿ ಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತ ಒಂದು ಜೀವಿಯು ವಿಕಾಸ

ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಜೀವನ” ಎಂಬ ಮೇಲೆ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮೊಸರಿನ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಕಾಲು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಹೋರಾಡತೊಡಗಿದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಒಂದನ್ನು ಹೊರತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದವು. ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಮಾತ್ರ ಛಲದಿಂದ ಪಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅದರ ಹೋರಾಟದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮೊಸರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಟ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿತು. ಆ ಕಷ್ಟ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು, ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನಂತರ ಚಂಗನೆ ಹಾರಿ ಪಾತ್ರೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂತು. ಹೀಗೆಯೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಯಶಸ್ಸು ಛಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

೩. ರಿಷ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು: ಎಷ್ಟೋ ಅಪಾಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆ ಅಡಚಣೆಗಳು ಎದುರಾಗಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಾಸ್ತವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಬಾಧಕಗಳ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊರತೆ. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದವರು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದಾದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏನೋ ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಕಾಶರತೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಆಗದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಓದು ವೃದ್ಧನೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದವರಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಲಿಗೆ ಅಂಜುವವರು ಎಂದಿಗೂ ಮೇಲಾಗಲಾರರು.

“ಆಶಾವಾದಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಪತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ

ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ,

ನಿರಾಶಾವಾದಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತಮ

ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿಯೂ ಆಪತ್ತನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.”

೪. ಅಪಾರ ತಾಳ್ಮೆ: ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸೋಲು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ವಿಫಲತೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಸಫಲತೆಗೆ ದಾರಿ. ಎಷ್ಟೇ ಸೋಲಾದರೂ ತಾಳ್ಮೆಗಡೆದ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು. ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ದೇಹಾರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ

ಕಾಯುವ ತಾಳ್ಮೆ ನಮಗಿರಬೇಕು. ಒಂದು ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಫಲ ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಾಯಬೇಕು. ಒಂದು ಮಂಗ ಗಿಡದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅದು ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿಯ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟೋ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ತಾಳ್ಮೆ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ—ಅದಾವುದೆಂದರೆ ಜನರ ನಿಂದ ದೂಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇತರರು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಸೆಯುವ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು

**ಉಪಯೋಗಿಸಿಯೇ ದೃಢವಾದ ತಳಹದಿಯನ್ನು
ಹಾಕಬಲ್ಲವನು ಯಶಸ್ವೀ ವ್ಯಕ್ತಿ.**

—ಡೇವಿಡ್ ಬ್ರಿಂಕ್ಲೇ (David Brinkley)

೧. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ: ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೂ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮವಿರುತ್ತದೆ, ಯಾವುದೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೈಯಕ್ತಿಕವಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ, ಉಸಿರಾಟದಂತಹ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರ್ಯವೂ, ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಜವೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಗಳ ನಡುವೆ, ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ-ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಅರಿವು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಸಮಾಜದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವ, ಅದನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ, ಅದರ ನೈತಿಕ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯೂ ಕೊನೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಜವೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೇವಲ ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಂದುಗೂಡಿದಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಸಮಾಜವೆಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ದನದ ಅಥವಾ ಕುರಿಯ ಮಂದೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ, ತನ್ನ ಆಂತರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ, ದಿವ್ಯತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವಂತೆ, “ನಾವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿವಿಧ ಸಮಾಜಗಳು, ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಪಗಳು—ಇವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮನು ತನ್ನನ್ನು ವಿಷಯೀಕರಿಸುವ ಹೋರಾಟದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಂತಗಳು.” ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮಾಜದ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಕವಾಗಿರಬೇಕು.

೨. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮತೋಲ: ತೀವ್ರ ಭಾವುಕತೆ, ಶೀಘ್ರ

ಕೋಪ, ಚಿಂತೆ, ಕಾತರತೆ ಮುಂತಾದ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವಗಳು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳು. ಇವು ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ವೈಚಾರಿಕವೂ ವ್ಯಾಪ್ತವೂ ಆದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಯಶಸ್ವೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಕೊಡುಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೨೦ ಆದರೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮತೋಲದ ಕೊಡುಗೆ ಶೇಕಡ ೮೦ ಎಂದು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ ಭಾವಗಳು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನ್ನೂ ಕೆಡಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೋಷದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಂಶಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡುವ ಸಿನಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವೇ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮತೋಲನದ ಕೊರತೆ. ಭಾವೋದ್ವೇಗ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಾವವನ್ನೇ ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಶೇಕಡ ೮೫ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೋ ಭಾವವನ್ನೂ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೧೫ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪೋಷಾಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗಿರುವ ಆಂಕಿಆಂಶಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ (ಶಿವ ಖೇರಾ, *You Can Win*, p.4). ಸೂಕ್ತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳ ನಿಗ್ರಹ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ.

೩. ಪೈರಾಗ್ಯ ಮನೋಭಾವ: ಪೈರಾಗ್ಯ ಕೇವಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಮನೋಧರ್ಮವಲ್ಲ, ಯಶಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನ ವನ್ನು ಬಯಸುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವವನಿಗೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ವಶನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಯ ಅನೇಕಮುಖವಾಗಿ ಹರಿದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ಇತರ ಪ್ರಲೋಭನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಹೇಗೆ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಕಥೆ ತುಂಬ ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿದೆ:

ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ರೈತರು ಪಕ್ಕದ ನದಿಯಿಂದ ಕಾಲುವೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನೀರು ತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೆಯವನು ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಎದ್ದು ಹಾರೆ ಗುದ್ದಲಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಲುವೆ ತೋಡಲು ಹೋದ. ಸ್ನಾನದ ಸಮಯವಾದರೂ ಅವನು ಹಿಂತಿರುಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮಡದಿ ಬಂದು “ಸ್ನಾನದ ಸಮಯವಾಯಿತು. ಈಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಊಟ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಳು. ರೈತನು ಅವಳನ್ನು ಗದರಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟದ ಸಮಯಕ್ಕೂ ಅವನು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ

ಇದ್ದು. ಮತ್ತೆ ಅವನ ಮಡದಿ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದಳು. ಈಗ ರೈತನು ರೇಗಿ ಗುದ್ದಲಿಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೇ ಹೋದನು. ಹೀಗೆ ಅವನು ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ನೀರು ಜುಳುಜುಳು ಎಂದು ಹರಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ, ಸ್ನಾನ ಊಟ ಮಾಡಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದನು.

ಎರಡನೆಯ ರೈತನೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನೀರು ತರಲು ಹೋದ. ಆದರೆ ಮಡದಿ ಬಂದು ಟೀ ಕುಡಿಯಲು ಬನ್ನಿ, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ನೀರನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಆಸೆಗಳ ನಿಗ್ರಹ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೂ ಪೂರಕ ವಾಗಬಲ್ಲದು. ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಆಸೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಮುಂದೆ ಅವು ಮಾರಕ ವಾಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಸೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಣದಾಸೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಅವರು ಅನ್ಯತಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯತಿಕತೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ, ಕ್ರಮೇಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತೆ ಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಅರಾಜಕತೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಕುಠಾರಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಹೂವರ್ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ: "ಮಾನವನ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಹೊಸ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆಸೆಯೂ ಇಲ್ಲ."

ಯಶಸ್ಸು ಎಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೋ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂದಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಇತರರೊಡನೆಯೂ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳೊಡನೆಯೂ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಯಶಸ್ಸು.

ಯಶಸ್ಸಿನ ಕುಟುಂಬ

- ಯಶಸ್ಸಿನ ತಂದೆ ಕೆಲಸ.
- ಯಶಸ್ಸಿನ ತಾಯಿ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ.
- ಹಿರಿಯ ಮಗ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ.
- ಇತರ ಸಹೋದರರು: ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ, ಮುಂದಾಲೋಚನೆ, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ.
- ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ಶೀಲ.
- ಅವಳ ಸೋದರಿಯರು : ಹುರುಪು, ವಿಧೇಯತೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಸೌಜನ್ಯ, ಮಿತವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯ.

—Food for the Thinking Mind

ಪ್ರಹಸನ ಪ್ರಸಂಗ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಂತಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ? ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳು, ವರ್ತನೆಗಳು, ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆ? ಇದನ್ನು ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಇತರ ರಿಗೆ, ಹೊರಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ನಮಗೇ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಚಲಿಸುವ ವಿಶ್ವಕೋಶ ದಂತಿರಲು ಬಯಸದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರಕೋಶದಂತಿರಲು ಬಯಸ ಬೇಕು.

ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಚಮ್ಮಾರನಿಗೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟು, "ಈಗಲೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಡು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

"ಈಗ ಸಮಯವಿಲ್ಲ, ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚುವ ಸಮಯ. ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಡುತ್ತೇನೆ," ಎಂದ ಚಮ್ಮಾರ.

"ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದೇ ಜೊತೆ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಇರುವುದು ಕಣಯ್ಯ. ಮತ್ತೆ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಲಾರೆ" ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ.

ಆಗ ಚಮ್ಮಾರ ಹೇಳಿದ : "ನಾನು ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ."

"ಒನು! ಬೇರೆಯವರ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದೆ? ಏನೆಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ?" ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಕೋಪದಿಂದ ನುಡಿದ. ಚಮ್ಮಾರನು

ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯ ಮುಖವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತ ಹೇಳಿದ : "ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಕಾಲಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಪಾದರಕ್ಷೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಓಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲೆ?"

○ ○ ○

ಒಂದು ಜೈಲು. ರಾಮನವಮಿಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೈದಿ ಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ "ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಮಾಯಣ" ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿದರು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಪೇದೆ ಬಂದು ಜೈಲಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ.

ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ : "ನಾಟಕ ಹೇಗಿತ್ತು?"

ಪೇದೆ : "ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಸಾರ್. ಆದರೆ...."

ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ : "ಆದರೆ ಏನು! ಏನಾಯಿತು?"

ಪೇದೆ : "ಏನಿಲ್ಲ, ಆಂಜನೇಯನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿದ ಕೈದಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತ ತರಲು ಹೋದವನು ಇನ್ನೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ."

ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಲೋಚನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ಮೂಲಕ ನುಸುಳಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಧ್ಯಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಓಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಲೋಚನೆಯ ಎಳೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ.